

Unitárius Közlöny

Kolozsvár, 1888–1948/1990. 16. (76.) évf.

9. szám. 2006 szeptember

Ára: 1 lej, előfizetőknek: 0,70 lej

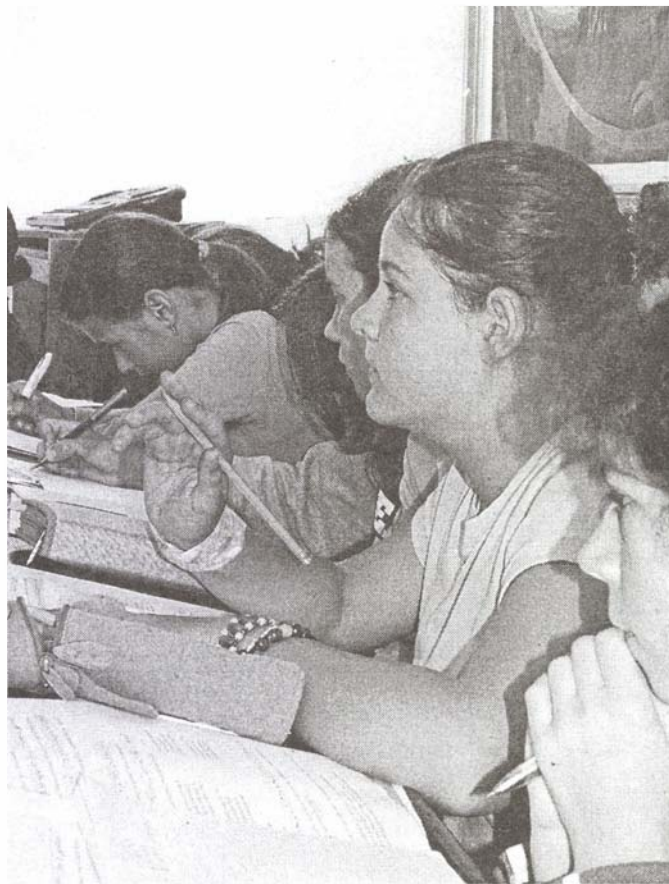
Tudás és helykeresés

Se szeri, se száma azoknak a tulajdonságoknak, amelyeket – olykor igen találó módon – az ember megkülönböztető jegyként mutattak föl, mindahányszor a többi emberszabású emlősök közül való kiemelkedését akarták meghatározni. Eszerint az embert az egyedüli lénynek mondják, aki gondolkodásra képes (ez talán a legvitatottabb „különbség”), de csak az ember képes, úgymond, érzelmeit megosztani másokkal is, csak az ember képes a gyászra és az elhalt szeretteiről való gondolkodásra, az ember az, akinek múlttudata és jövőképzete van, az ember a kizárólagos tervező teremtmény, az ember az egyedüli letéteményese az erkölcsképzésnek és a kultúrateremtésnek, csak az ember tud belegondolni a fizikai valóságot meghaladó természetfölöttségbe stb.

Hadd legyen ürügy a piruló fákkal, a szürettel vagy pityókaszedéssel köszöntő október arra, hogy azon is elgondolkozzunk: mennyire megkülönböztető jegye az embernek a tanulásra való tudatos törekvés. Gyerekeink, fiataljaink már túlvannak a szeptember-közepi iskolai viziontlátás első harsány napjain, a pótvizgázók is rég fellélegeztek vagy beletörődtek a sorsba. De hát nem csak ez, nem csak ilyen a tanulás „képe”.

Nagyot változott, sőt most is változik a tanulásra serkentő motiváció. Hiszen a hetvenes-nyolcvanas években minálunk „az életre való felkészülésben” jóval kevésbé játszottak szerepet a tetemes jövedelem-különbségek, mint manapság. Aki teheti, emlékezzék csak vissza, mennyivel kevésbé volt jellemző a szakmák, foglalkozások közötti bérezés olyannyira nagy eltérése, mint a harmadik évezred elején! A kizárólagos piacgazdaság hurrájával kísért „fagyasztói” társadalomban az önálló felnőttéletre készülő fiatalok sokkal nagyobb arányban sandútanak a hasznosságra, mintsem az őszinte szellemi-érzelmi hajlamokra a pályaválasztásban. A vastagabb boríték kilátása – illetőleg a busásabb pénzfejtése a bankautomaták előtt – lényegesen többet jelent ma, mint ezelőtt akár csak tíz évvel is. Sőt, merészeli megfogalmazni, az ifjak között talán soha nem látott számban jelentek meg a *parvenük*, akik valamely hivatás hangjának követése vagy az életpálya hiteles megcélzása helyett máris jövedelmet „választanak”. Persze vannak szépségflastromok erre is. Mi sem egyszerűbb, mint előkapni az *önmegvalósítás*, a *céltudatosság*, a *sikerorientáltság*, az *ambíció* öntapadós címkéjét, és beföldni vele az olykor (ön)ámító döntéseket. Csoda-e vajon, hogy ilyen körülmények között sokkal áhítottabb „földi jó” a szakmai tudásnál a diploma?! Ha jól értesz valamihez, de önképző módon sajátítottad el (vagyis nincs okleveded róla), jószerével semmit se érsz! Annál könnyebben boldogul viszont, aki ön-életrajzához pöcsétes papirosokat mellékel, miközben esetleg kinkeservesen és szitkozódva araszolt át nemrég a minősítésekhez szükséges vizsgákon.

Igaz, ne feledjük, a nyolcvanas években is megvolt egy hasonló hullám: a műszaki diplomásoké. Akkor – jól emlékszem rá – az elhelyezkedés „politikai”, nem pedig gazdasági kérdésként merült fel. A diplomásokat általában *kihelyezték*, a kényszer-munkahely pedig jóval nagyobb eséllyel lehetett kedvező (illetve ilyen-olyan úton elcserélhető!), ha nem orvos, tanár, színész, biológus stb., hanem mérnök volt az érintett friss-diplomás. Így persze akkor is megvolt az ideologikus kényszer a

pályaválasztásban – és a tanulásban is. A matek- és fizikatanárok eluralták a „prérit”. És az élelmesebbje alkalmasint jól meg is szedte magát.

De hát a tanulás több ennél! A tanulást mint önértéket elvileg nem fertőzi meg a kényszeres pályaválasztás, hiszen a tanulás a *tudásért* van. A tudás pedig – minden egyéb híresztelés dacára – továbbra is hatalom. Persze nem *gazdasági*. Hanem *erkölcsi*. És itt bizvást félretehetjük a célracionális gondolko-

folytatás a 4. oldalon

Jakabffy Tamás

Akarsz-e meggyógyulni?

Egyszer három székely kaszált az erdőszélen. Húzták, fentek, tovább húzták. A kaszák suhogása, a vidám beszélgetés és nevetés felverte az erdő csendjét, és kicsalta vackából az erdei manót. Egy fa ágáról szemlélte a rendek alakulását, s irtón megdöbbent neki a három székely. Eléjük huppant hát, és így rikkantott: „Adjon Isten, ami nincs!” „Néked is, manókirály!” felelték azok. „Elhatároztam, hogy teljesítem egy-egy kívánságotokat, ki velem, mit szeretnétek?” „Én hat ökröt” – így az egyik. „Én egy szép házat” – így a másik. „Én pedig azt, hogy egészségesem holtig megmaradjon” – így a harmadik. Mert ha egészséges és erős leszek, akkor lesz ökröm és házam, de ha beteg leszek, akkor sem ökröm, sem ház nem ér semmit!”

Gondolom, mindannyian egyetértünk a mesebeli bölcs székellyel, s mi is úgy gondoljuk, hogy az egészség Istennek legnagyobb ajándéka az ember számára.

Így gondolta a János-evangélium 5. részéből ismerős jeruzsálemi zsidó is, aki kitartóan, 38 esztendőn keresztül újra meg újra eljárt a Juh-kapu melletti gyógyfürdőhöz, az „öt oszlopcsarnokos” Betheszdához, hogy elsőként lépve annak vizébe, meggyógyuljon. Micsoda kitartás, mekkora türelem, mekkora hit és akarat jellemzi ezt az embert! Újra és újra megpróbálja, bár tudja, milyen kicsi az esélye annak, hogy a sok beteg közül éppen ő, a béna jusson először a forráshoz. Mégis próbálkozik, mert számára ez az egyetlen remény az életre. „Betegek, vakok, sánták, sorvadásosok tömege feküdt ezekben [a medencékben], és várta a víz megmozdulását. Mert az Úr angyala időnként leszállt a medencére, és felkavarta a vizet: aki elsőnek lépett bele a víz felkavarása után, egészséges lett, bármilyen betegségben szenvedett is.”

Hite szerint a betegséget Isten róttá rá büntetésül bűnei miatt. Ha úgy látja jónak, ha eleget vezekelt, akkor Isten megbocsát, és meggyógyítja majd.

Lehet, hogy sok orvos próbálkozott vele – sikertelenül. Az biztos, hogy lemondott már minden emberi segítségről. Mert nemcsak, hogy nincs orvos, aki meggyógyítsa, de még olyan sincs az egymással nem törődő emberek között, aki őt beemelje a vízbe. Így emberünk egyedül Istennek a gyógyító erejű vízben megmutatkozó hatalmában bíz.

S ekkor megjelenik Jézus, és azt kérdezi: „Akarsz-e meggyógyulni?” A csalódások, a szenvedések és elhagyatottság keserű tapasztalatai után Jézussal maga előtt újra felcsillan a remény. Segítségkérően panaszkodik el, hogy nincs, aki rajta segítsen. S a segítség onnan jön, ahonnan nem várta – egy embertől: Jézustól. „Kelj fel és járj” – mondja ő, s emberünk máris meggyógyult. Megértette, hogy Isten gyógyító ereje számtalan formában jöhet el, akkor, amikor ő jónak látja.

Hányan és hányan vannak közöttünk, akik már évek óta eljárnak életük Bethesda-távéhoz!? Akik orvostól orvoshoz járnak anélkül, hogy egyetlen lépést tennének a gyógyulás felé? Hányan vagyunk, akik naponta megtapasztaljuk a nemtörődömséget, az egymásra-tekintettel-nem-levést? Hányszor érezzük meg mi is, hogy egyedül vagyunk a bajunkkal, s rajtunk

már senki nem segíthet – s ha megtehetné, sem teszi meg?! Senki nem segíthet, tán még az Isten sem, talán... talán csak a halál... És valóban sokan is választják a „megváltó” halált, mintsem a további szenvedést.

Sokszor megbetegszünk. A természet törvénye, hogy semmi sem állandó; ami csak a földön létezik, az mind romlandó, mulandó – így elromolhat, megbetegedhet. De vélhetőleg tévedünk akkor, amikor a betegséget Istenre „fogjuk”, s büntetéseként könyveljük el. Jézus tanítása szerint Isten jó, szereti gyermekét, az embert. S vajon melyik jó szülő az, aki – ha gyermeke kenyeret kér tőle – ő követ ad? Melyik kertész az, aki csemetéje betegségét kívánja? Nem, Isten nem akar nekünk rosszat, inkább betegségeinket az emberi felelőtlenség, a helytelen életmód, a nem egészséges élethelyzet, környezet magyarázza.

Mert sokszor erőnk felett vállaljuk a munkát, mérték felett használjuk a dohányt, az alkoholt, az idegnyugtatókat, szennyezzük a környezetet, amely „visszaadja” nekünk ivóvizünkben, az esőben, körforgásban a mérget. Hogy ne is beszéljek olyan dolgokról, mint szülői gondatlanság, az anyaméhben elszennvedett ártalmak, az összeférhetlenségből adódó betegségek. Ha megbetegszünk, a legkönnyebb Istent hibáztatni.

Aztán elindulunk. Kilincstől kilincsig. És minden rendelő ajtaján ez áll: Akarsz-e meggyógyulni? De ez sokszor csak reklám, s ha bemegy, sok helyen csak nyitott zsebet, de csukott szívet találsz. Ha nincs pénzed, mehetsz, van következő elég! S egyedül maradván ilyenkor érzed meg, hogy nincs embered. Nincs, aki beemeljen a gyógyító vízbe. S boldog vagy, ha találsz egy lelkiismeretes orvost, aki Isten erejét hozzád vezetve meggyógyít.

Am, ha elmúlt a testi baj, lehet, hogy még mindig nem vagy egészséges. Mert az egészségben a lélek is benne van. Ha a lélek beteg, beteg lesz a test is, az egész ember is.

Igazából ilyenkor kell magad mellett megérezned Jézust mint biztos, lelkiismeretes orvost. Ilyenkor van szükségünk arra, hogy megértsük, nem vagyunk egyedül. Ha elhagytak mindenek, ha az emberek nem is törődnek velünk, nem értenek meg, akkor is mellettünk van a legnagyobb gyógyító: Isten, s földre küldött lelki orvosa: Jézus. Bízzál benne, bennük, s megérezd a gyógyulásodhoz feléd áramló erőt!

Csak erre a kérdésre kell válaszolnod: akarsz-e meggyógyulni?! Mert ez a legfontosabb, hogy így dönts: akarok, s hogy tényleg akarj. Hogy higgy, bízzál, akarj! És e három: hit, bizalom, akarat megtisztítja a gyógyítás csatornáját Isten és közötted, megteremt a gyógyulás útját. Főleg akkor, ha őszinte Istenszeretetből és élettiszteletből fakad. Soha nem mondhatunk le magunkról, hanem biznunk kell a gyógyulásban!

Hiszen számítanak ránk szeretteink.

Isten gyermekei vagyunk, s Istentől kapott életünknek jól meghatározott célja, értelme van, ami valamikor megmutatkozik.

Önmegvalósításunk természetes születéstől természetes halálig tart.

S még valami. Figyeljünk oda egymásra. Mindnyájan Isten orvosai vagyunk, s az élet egy nagy Bethesda-tó, amelynek partján emberek várják, hogy beemeljük az éltető vízbe. Vegyük észre egymást, segítsünk, és soha ne kérkedjünk utána vele! Ahogy Jézus sem tette. Csak elvegyült a tömegben.

Így legyünk egymásnak és magunknak is orvosai!

Lőrinczi Lajos

Rekviem egy „maroknyi székelért...”

Augusztus 23-a volt, este fél nyolc. A harangok gyászosan felsírtak. A falukép az ismert, megszokott. A csendes, néptelen utcák monotóniáját időnként autó- és traktorzúgás szakította meg. A papilak és templom közti távon két emberrel találkoztam.

A tavalyi áradat pusztító erejével szemben hősiesen helytálló református templomajtóban, a szüntelen harangzúgás közepette álltunk, három „istenszolga”. S miközben a harangok torka ránk hullatta az emlékezés szomorúságát, arról beszélgettünk, hogy a pár perccel azelőtti „esőízeltő”, majd utána a szivárvány bizony a hit nyelvén jól érthető Isten-beszéd volt: jövök, veletek, köztetek, mellettetek vagyok!

A harangcsend beálltakor bent éppen annyian voltak, mint mi kint. A karzaton, az idő ládájának mélyéről előkerült és megtisztított 200 éves „köntös” és a frissen meszelt falak fehér ruhája, rajta a tragédia mementójának foltjával, felkínálta az emlékezés és a jó Atyával való találkozás áldott lehetőségét. Csakhogy nagyon keveseknek – olvastuk ki egymás szomorú tekintetéből.

S mint akik tudják-érezik, hogy „apáink hűlő, drága arcán járunk”, „csak lábujjhegyen, halkan” (Farkas Árpád) – elfoglaltuk helyünket. Imola lelkész nő bekapcsolta a CD-lejátszót. A templomi ürességet betöltötte a bölcső és koporsó közé szorított emberi élet hiteles keresztmetszeteként is hallgatható remekmű, Smetana szimfonikus költeménye, *A folyó (a Moldva)*. Perceken keresztül ömlött belénk az áhítatos, emlékeztető zene. S miközben az akkordok hol zuhanórepülésben szálltak alá lelkünkkel a pótolhatatlan veszteségek mélyébe, hol a Gondviselés megízlelésének magasába röpítettek, lassan-lassan benépesedett a templom. Ünnepi vagy gyászruhát öltött asszonyok és férfiak, komor és átszellemült arcok ültek szemközt. Merev tekintetek szegeződtek a padlóra és a mennyezetre, sós cseppek koppannak a padokon, könnypatakokat ittak fel zsebkendők.

Aztán egy tekintetbeszéd – a zene lehalkult. Az unitárius lelkész imígyen formálta mondatokká a felgyülemlett emlékezést:

Egy esztendővel ezelőtt, „amikor völgyünkre tört az áradat” (Áprily Lajos), pontosan ebben az órában volt legmagasabb a vízszint. Ahol most a vízállás legfennebb félméteres, ott akkor hirtelen 5 méteresnél is magasabbra ugrott a mérce. Egy esztendővel ezelőtt szelíd kis folyócskánk, a Fehér-Nyikó barátságos arca hirtelen horrorfilmet felülmúló, apokaliptikus szörnyeteggé torzult. Szagos és sötétbarna, halált hozó hullámaival, egy felbőszült fenevad dübörgő vágójával, idomtalanul megnövekedett testének rémisztő lóholásával támadt rá vidékünkre, falunkra, egy „maroknyi székelre”.

Szép, meghitt családi hajlékokat, igényesen felépített és karbantartott gazdasági épületeket, sarló alá érett gabonátáblákat és sok-sok jószágot pusztított el, vagy sodort menthetetlenül magával az ár.

Egy évvel ezelőtt ijedten hallgattuk a házak és istállók eresztékeinek recsegését, megroppanását. Ez idő tájt élettelen emberi testeket is vitt már víz, és volt úgy, hogy a most közöttünk levő férj és édesapa a széteső ház gerendájába kapaszkodott bele – amely így életmentő lett. Most egy éve egy másik édesapát lánya szeme láttára hirtelen – mint könnyű tollat – felkapott s máris menthetetlenül elnyelt a szörnyű tölcsér, hogy – mint aki megjárta a pusztulás poklainak mélységeit – aztán mégis felbukjon az árból, s a Gondviselés rendelte fűzfába kapaszkodva „életet nyerjen”.

Egy évvel ezelőtt itt, a templom előtti téren már a visszhangja is elnémult egy négy és fél éves kislány segélyiskolyának

a halálfélelemben. Ezek a percek azok, amikor az áradat kellős közepén az élniakarás konoksága, a hit ereje, a vérszőlő való menekülésnek és mások menekítésének felelősségteljes parancsa, a kockázatok elszánt és bátor vállalása, az áldozathozatal csodákat művelt. Pontosán egy éve annak, hogy abban az örökkévalósággá tágult félórában, a Nyikó folyaménál is szélesebbre kitolódott partján rohanva, görcsbe rándult szívű édesanyákként és édesapákként kerestük eltűntnek hitt gyermekeinket, szeret-

teinket. Emlékezzetek vissza azokra az érzésekre, amelyeket átéltek, távol az otthontól, idegen földön: mi van most otthon, mi lesz drága gyermekeinkkel, jó szüleinkkel, egy élet szorgalmának szerzeményével? – ugye ott, akkor csak ez volt a szívben, a tudat legmélyén is?

Aztán valahogy mégis este lett, koromsötét éjszaka következett. Sűrűn, apró ólomgolyócskák súlyával esett az eső, s a víz apadni kezdett, de még sokáig zajosan „énekel”, mindegyre elnyomva a segélykiáltók mind elhalóbb hangját. Mi a veszélytelen zónában egymás kezét fogva hazamentünk, hazajöttünk. Itthon összébújtunk. Álom nehezedett az édesapa, a kislány és az előkerült fiú szemére is. De éjjeli két óraker kopogtatás hallatszott. Édesapa ajtót nyitott, vele szemben egy másik édesapa kutató tekintettel, lihegve kérdezte: „Nincs itt Izabell?” A válasz rövid és reményvesztő volt: nincs. A kérdező sarkon fordult, és mindkét apa számára egyértelművé álltak össze az összekuszálódott gondolatok.

A háztetők és istállók padlásán rekedtek számba vették egymást, némelyeknek talán még álom is jött szemére. És eljött a reggel is, a legszörnyűbb nap, a soha nem látott pusztulás letaglózó látványa. Mint egy kiszunedett szörny élettelen teste, olyan volt a Nyikó völgye. Gyermekeiket kétségbeesett reménytelenséggel kereső szülők és nagyszülők rohagáltak; házuk és gazdasági épületeik romjain – vagy azok helyén – réveteg tekintettel semmibe néző férfiakat és asszonyokat láthattak, akik az együttérzés és a lelki talpraállás segélynyújtásának szándékával érkeztek Siménfalvára. És emlékezzünk itt és most arra is, hogy a tétlen és tétova semmibenzés mégsem tartott tovább egy temetésnyi időnél. Lassan beindult a konok élniakarás gépezete, könnyes szemekkel bár, de feszült izmokkal, imádságos szívvel,

folytatás a 4. oldalon

Szén Sándor

Rekviem...

folytatás a 3. oldalról

egyre több marokban szorult a lapátnyel. Emlékezzünk arról is – mert így van rendjén –, hogy itt napokon át folyt az iszaptalanítás, a romok eltakarítása, az el nem sodort és még hasznavehető javak tisztítása, javítása. A falu érintetlenül maradt részén lakó legtöbb család rokoni vagy baráti kötődések mentén nyújtott egyszerre lelki támaszt és fizikai segítséget a bajban levők-

nek. Jöttek püspökök – amolyan „lelki erőgépekként” (Szabó László) –, erősíteni lankadt kezeket, rogyant terdek, segíteni összerakni az összetört hit szilánkjait, lelkészek lapáttal kezükben, ajkukon a biztatás ígéivel. Határokon belül és kívül, a tengeren túl soha nem tapasztalt méreteket öltött a szolidaritás. Egy esztendő múltával tehát nemcsak szomorú szívvel, de hálás szívvel is kell emlékeznünk. Mert a jó Istenen kívül nekik is, az együttérzőknek és együttselekvőknek is köszönhető, hogy ma itt vagyunk, templomba jöhetünk és egymás iránt felelősséget érző, egymáshoz tartozó felebarátokként élhetjük le hátralevő életünket.

Így volt – így írta meg a közel negyven évvel ezelőtt a szomszéd faluban született és Siménfalván is gyermekeskedő költő, talán nem is mint látott-megtapasztalt élményt öntve rímbe, hanem mintegy előrevetítendő egy apokaliptikus jóslatot. Hallgassuk hát a tavaly ilyenkor oly drámaian időszerűvé lett versét: „Ropog a kert, a bokrokat / forgatja már a sárga lé, / mohón a hídlásba harap, / zúdul a csűrkapun elé. / Fölkapja Illés szekerét / sarjústól; s fölpuffadt lovak, / döglött malacok ázalék- / naszádja nő az ár alatt. / Főzőtök-bálnák, paprikák / törik a házat, rengetik, / lemarják jobbágykék falát, / a pince torkig megtelik! / Nézi a székely, könny csurog / bajszára, reszket, úgy kacag: / »Vigyed, uram, a házat is, / vigyed, ami még itt maradt! / Vigyed

az asszonyt, kölyköket, / a böjtöket, az éjszakát, / vigyed a golyafészeket, / lássunk világot legalább!« / Dühöng az ár, s az ég alól / rongy falvak úsznak mennybe fel. / A bárka késik valahol, / a víz, a víz csak énekel”. (Farkas Árpád: *Özönvíz*)

Időközben Smetana Moldvája az egyre csendesebb akkorok révén beletorkollott Mozart *Requiem*ének dallamfolyamába. Úgy a felénél, Bibliával a kezében Katinka tiszteletes asszony az úrasztalához ment. A zene ismét elhalkult, hogy ezúttal bibliai szövegek tegyék az emlékezőkkel ugyanazt, mint kevéssel korábban a smetanai remekmű. Azt a mérhetetlenül nagy szenvedést, amit a halálközelség rémülete, a családtagok hollétének rejtélye, az ott és akkor uralkodó, apokaliptikus állapot a lelkekből kiváltott, semmi nem tudta volna drámaibban érzékeltetni, mint Márk evangéliumának 15,33–34 versei: „Mikor pedig hat óra lőn, sötétség támadt az egész földön, kilenc óráig. És kilenc órákor fennszóval kiálta Jézus, mondván: Elői, Elői! Lamma Sabaktani?!, ami megmagyarázva annyi, mint: Én Istenem, én Istenem! Miért hagyál el engemet?!”

S a pótolható, de legfőképpen a pótolhatatlan veszteségeire emlékező ember, aki „mint Jónás a Halban / leszállt a kínoknak eleven / süket és forró sötétjébe” (Babits Mihály: *Jónás imája*), a hit Jákób-létráján lassan elindult a megnyugvás felszínre felé, egy másik, jó érzékkel kiválasztott bibliai szöveg „grádicsain”, versről versre lépegetve, az 1Móz 9,9-től el egészen a 17. versig. Isten jelenlétének lélek általi megtapasztalását igazolta a teljes csend s a felszáradó könnyek mögül megcsillanó, kisimult emberi arcok fénye, ami az ApCsel 2,1–2 felolvasásakor világított fel.

S miközben a bibliai szövegek gondolatsorai tökéletesen illeszkedtek egymásba, a templomajtóban egy asszony ölében szipogva feltűnt a két és fél éves Anna, merthogy otthon „anyaszomja” támadt. Majd az ismeretlen karok közül átszállt a számára ismerős Gruer Irénke néni ölébe, aki – hogy a templomi emlékező áhítat ne törjön meg – elhagyta vele Isten házat. S hogy a kinti sötétben kicsi Anna teljes biztonságban lehessen, Imola tiszteletes asszony utánuk sietett. Az úrasztala mellett a bibliai szöveg véget ért, Anya becsukta és letette a Szentírást. Ki sem lépett még a templomból, s karjait már gyermeke irányába nyújtva valósággal repült felé. A templompadokban mindenki felállt. Halk, csendes egymásutánban hagyták el a lélek otthonát. Utolsóként magam is kiléptem. A kegyelettel emlékezők hazafelé vették útjukat.

Az ajtóban hárman ismét magunkra maradtunk. Szemünk rászegeződött Márta asszonyra, aki ölében a most már nyugodt Annával csendesen lépdelt hazafelé. Egyikünk sem mondott semmit, de mindhárman tudtuk: ezekben a percekben a Gondviselés különös ajándékkal jutalmazta meg mély gyászát, sokszori sírását. Mert ölében a kislánnyal e rövid távon és idő alatt realitásként élhette meg sokszori vágyalmát: történetesen azt, ahogyan a hullámsírból kiemeli, s keblére szorítva menti a drága életet, az Izabellét. A székelykapu becsukódott mögöttük. Katinka hazalépett gyertyáért, de vissza már nem jött. Imola és én még pár szót váltottunk, de „virrasztani” más senki sem

Tudás és helykeresés

folytatás az 1. oldalról

dást, annak minden görcsével együtt. A tudásnak mint olyan-
nak ugyanis nincs „célja”. A tudás hovatovább olyan kiváltság,
amelynek megszerzése *csupán* öszinte vágyon, tudatosságon és
sok munkán múlik.

Az a tudás, amely igazán hatalom, kívülről bevitt információkból *odabent* csírázik, mert az érdeklődés, a szellemi fogékonyság, az olthatatlan kíváncsiság fermentumai segítik a bontakozáshoz. A Tudás a dolgok helyének megtalálásához vezet el, vagyis a világnép formálódásának talaja. Ez esetben viszont a ta-

nuláson nem pusztán egy szak vagy szakma egyre bővülő ismereteinek betakarítását kell értenünk, hanem a világra való megnyílást, személyes és személyközi terek belakását is, *elsajátítást*, sajátta-tevést, szellemi lehetőségeink birtokbavételét.

És ha e ponton az következik, hogy az igazi tanulás a fizikai világon túlnyúló folyamat *is*, akkor rögtön a metafizikára, a természetfölöttiségre, végső soron Istenre utalhatunk. Az a tudás, amelyet ez a személyes Isten kínál – bár nem jár oklevéllel –, más *elhelyezkedést* tesz lehetővé számunkra. Erről szólnak a vallások, ezt (is) keresi az ember, mióta világ a világ.

Az embernek így az egyik megkülönböztető jegye az is, hogy Istene van.

tartott a templom felé. Aztán egy fehér autó állt meg, Simó tanárnő szállt ki belőle, aki Udvarhelyről jövet betért, hogy honorálja barátjánő meghívását. Visszaléptünk a templomba, a tanárnő ujjai alatt „dörgő fenséggel bűgött [...] a kálvinista templom orgonája.” (Áprily Lajos: *Tavaszi Házsongárdi temetőben*). A rövid orgonajáték után hazafelé indultunk.

Otthon a megszokott estéli „filmkockák”. S miként oly sokszor, most is jó volt átélni: „Együtt lenni. / Családban lenni a legjobb / A legeslegjobb a világon! (Kányádi Sándor) Dióhéjban elmondtam, ami a templomban történt. Aztán a gyermekek aludni tértek. Kettesben feleségemmel, mi is „átlapoztuk” a tavalyi szörnyűség jeleneteit. Most is elsirattuk Izabellát, aki a borzalom előtt két nappal a papkertben még Zsófiával és Sándorral játszott. És felidéztem azt a 8–10 napot, amikor a lelkes lakás és udvar a segélyszállítmányok fogadásának és szétosztásának központjává lett, amikor késő éjszakákba torkolló napokon át ismerősek és ismeretlenek, hazaiak és külföldiek, magyarok és nem-magyarok egymásnak adták a kilincset. És elmondtunk egy „hála Istennek”-et, hogy annyi nyugtalanság és állandósuló stressz ellenére – az Ő jóvoltából – épen-egészségesen, pontosan két hónap után, október 23-án megszülethetett András fiunk. Így ért véget a szomorú, de a lelkiismeretet mégis megnyugtató emlékezés napja.

Hogy is zárulhatna méltóbban ez a gondolatsor, mint a hála és köszönet hangján! Szálljon hát mindannyiunk szívéből

buzgó hálaérzés a jó Istenhez, minden tőle kapott segedelemért, atyai oltalomért. Illesse köszönet, hála és tisztelet mindazokat, akik jó lelkiismerettel siettek a szükségben levők megsegítésére. Magánszemélyek és intézmények, egyházközségek és alapítványok, egyesületek és civil szervezetek, itthoniak és anyaországbeliek, európaiak és tengerentúliak e szent cél érdekében időt és erőt, betevő falatot és pénzt, téglát és ruhát, gabonát és bátorítást hoztak vagy küldtek. Köszönet azoknak, akik a veszélytelen zónában ugyan „megúszták szárazon”, de nyakig mentek iszapba, s napokon keresztül a segélynyújtás munkájában szívósan „állták a sarat”. Gyakorlatilag beköltöztek a paplakra. Igen, öntudatos székely unitárius mivoltukat ekként igazolta akkor Demeter Ödön gondnok, Bálint Sanyi, Sipos Laci, Laczó papnövendék fiával együtt. Hálásan gondolok azokra, akikkel a szenvedők érdekében harmonikusan együtt tudtunk működni, akikkel a gondolkodás és a cselekvés „egy húron pendült.” A helyzet sokszor alakult úgy, hogy a Kobátfalván székelő Segélyező Bizottság vezetőivel, Szombatfalvi József esperessel és Szabó László egyházi közügyigazgatóval, Péter Zoltán polgármesterrel, Pál Ferenc iskolaigazgatóval le kellett ülni és megbeszélni a következő napok stratégiáját. És illesse elismerés, tisztelet és hála a „gátakon” küzdőket, akiket telibe talált az ár, akik a saját és szomszédjuk életének és javainak mentéséért harcba szálltak a megvadult vizekkel.

Akkor így volt! És imádkozunk Istenhez, hogy soha többé ne legyen így.

Nyikómenti munkatáborok 2006 nyarán

Az idén júliusban a Nyikómenti újjáépítési munkálatokban önkéntesen részt vett két Egyesült Államok-beli csoport és egy magyarországi cserkészcsapat néhány tagja, de más önkéntesek is bekapcsolódtak. A tengerentúli csoportok egyes erdélyi unitárius egyházközségek testvérgyülekezeteiből jöttek segíteni, a Testvér-egyházközségi Kapcsolatok Tanácsának (Unitarian Universalist Partner Church Council) szervezésében. A tavalyi árvízkarok enyhítése céljából egyesült államokbeli hittestvéreink fejedelmi mértékű adományokat gyűjtöttek össze, az idén pedig tizenötöt azt vállalták, hogy saját költségükön eljönnek kétkezi munkával is segíteni a bajba jutottakon, illetve az újjáépítési tervek megvalósításában. Így érkezett meg az első csoport július 9-én Sós-kútra (itt voltak elszállásolva). Innen mentek minden reggel Kobátfalvára, ahol az egyik fontos terv a Bodolló

patakra tervezett gát megépítése volt. Ez a gát a falutól mintegy 2 km-re épül, hogy a Bodolló patak vízgyűjtő területén felfogja a vizet. A másik központi „munkaterület” a falu központjában levő óvoda és művelődési otthon júliusra tervezett korszerűsítési, illetve felújítási munkálatainak elvégzése volt.

Az első csoport (júl. 9–15. között volt itt) főleg a művelődési otthonnál tevékenykedett, míg a második csoport (júl. 16–23. között) a gát építésén munkálkodott többet. A kobátfalvi központi Árvíz Segélyező Bizottság felkérésére Pitó Attila és jómagam voltunk, akik tolmácsolunk és próbáltuk megszervezni az önkéntesek munkáját. Az első csoporthoz csatlakozott két magyarországi önkéntes: Markella Krisztián és Abonyi György. Ők tavaly ősszel is segítettek Kobátfalván az újjáépítésben. A második csoporthoz egy négy főből álló siklósi cserkészcsapat is csatlakozott – Tóth János vezetésével.

Úgy érzem, hogy nemcsak tavaly, az árvíz után, hanem az idén is segítséget tudtunk nyújtani. Igaz, idén inkább a közösségért, a térség fejlesztéséért dolgoz(t)unk. Tengerentúli és magyarországi önkéntes barátainknak ezúton is köszönetünket nyilvánítjuk.

Andorkó Attila

Fábián Kornélia: Tenger minden

Döbbenet és elismerés – ez a két érzés kerítheti leginkább hatalmába Fábián Kornélia (interjú)könyvének olvasóját. Egy évvel a Nyikó, a Szejke, a Bosnyák és a Sükő áradása után egyfelől az emlékezés tisztulása, a tényszerű értékelés és a számvetés, másfelől azonban a még mindig eleven sebek, a múltni nem akaró hiányérzések nyomják rá bélyegüket e kötet elbeszélőinek gondolataira. Bár az udvarhelyszéki tragédia óta eltelt év szükséges és elégséges idő volt arra, hogy a „történet” (az áradás, a mentés, a károk felmérése, a segélyezés és újjáépítés) legfontosabb vonásait objektíven is értékelni tudjuk, e kötet mégis 2005. augusztus 23-ára összpontosít. Ezzel pedig jóformán szóba se kerül, hogy a *Tenger minden* a székelyföldi és nemzetközi szolidaritás „sikertörténetének” propagandaanyaga legyen. Szó esik persze az összefogásról is. A számszerűségek és a szinte bravúros szervezés tanúságtételei minden kétséget kizáróan meggyőznek, hogy az együttérzésről és együttcselekvésről szóló hírek nem túloztak.

Mégis: e könyvben a tragédia dominál. Kadicsfalvi, udvarhelyi, székelyszentléleki, farkaslaki, malomfalvi, kobátfalvi, siménfalvi, bikafalvi, hodgyai, székelydobói közemberek, földművelők és gazdál-

kodók beszélnek elsodort családtagokról, örületig fokozódó kétségbeesésről, éveket öregítő bizonytalanságról, akkor-még-meg-nem-értett búcsúmozdulatokról. A víz harsogása és a megvadult harangszó mintha még most is meg-megkísértené ezeknek az embereknek az álmát. És a rengeteg veszteségben mennyi megtérés! „Nehezen fogadtam el, hogy amim volt, az tönkrement, de ma már annak örvendek, hogy megvan a családom, megvan a szeretet köztünk, s ez a legfontosabb. Ma már azzal is szóba tudok állni, akiről tudom, hogy haragszik rám. Próbáljuk az életet folytatni, bízunk abban, hogy Isten megsegít. [...] A szeretet a legfontosabb” – mondja egy székelydobói asszony.

A „közemberek” sorába szerényen beékelve természetesen szóhoz jutottak a lelkészek is: öt unitárius lelkész, három református lelképásztor és négy település katolikus plébánosa értékeli-értelmezi azokat a napokat. Az ő „tanúvallomásaikban” persze több a *folymatra* mutató, a továbblépés adminisztratív nézeteit is felvillantó mondat. A lelkészek között szólal meg a székelykeresztúri unitárius esperes, Szombatfalvi József és az OD-FIE-elnök Szabó László is, akiről tudnivaló, hogy azokban a hetekben „epo-szi” teljességben élték a segítségnyújtást. A fizikai helyreállítás mellett azonban a tragédia lelki feldolgoztatása volt a másik lényeges tennivaló. Mint Szász János, a Gyulafehérvár-főegyházmegyei Caritas igazgatója mondja: „Elindult a lelki iszap-talanítás-program, amelyben pszichológusok segítettek az embereknek abban, hogy feldolgozzák az árvíz borzalmaikat. Én nagyon fontosnak tartom, hogy pszichológusok, szociális munkások járták a falvakat, szóba álltak az emberekkel, és megpróbálták oldani a traumákat, ha nem is tudták teljesen meggyógyítani őket.”

Szinte „hiábavaló” volna persze az új könyv, ha úgy szólna a múlttól, hogy nem vezetne jövőbe indázó felismerésekre. Manapság teljes az egyetértés abban, hogy az éghajlati változások folytán a továbbiakban hasonló katasztrófa-helyzetek bár-mikor előfordulhatnak. A *Tenger minden* ekként a halló fülek számára szinte sugalmazás: készen kell állni. A szerkesztő függeléként közli a Gyulafehérvár-főegyházmegyei Caritas „újjáépítési intézkedéscsomagját az udvarhelyi övezetben” 2005 októberé és 2006 szeptemberé között. És ugyanilyen tanulságos az Árvízi

Segélyező Bizottság munkatere 2006-ra, amely egyszerre lehet esetleírása, de akár „algoritmus” is egy kistérségről való törődésnek a vészhelyzetben. Az, hogy a Caritasnak katasztrófavédelmi csoportja és biztosa van, arról beszél, hogy a 21. század elején az egyházaknak is állandó készségben kell lenniük. Az unitáriusokról néha azt mondják: „rendezvény-egyház”. A 2005. évi udvarhelyszéki történet viszont arról tanúskodik, hogy az Unitárius Egyház – külön e célra létrehozott intézmény nélkül is – azonnal és helyesen reagál, amikor a szorongatottak az életükért vagy egzisztenciájukért küszködnek szélsőséges körülmények között. Másfelől arra is érdemes odafigyelni, miként ötvözi akcióközösségbe a vészhelyzet az egyházakat, a (részben egyházi) segélyszervezeteket és a civil szervezeteket.

Az árvíz életet rabolt el és életet formált át, értékrendek alakultak át néhány nap alatt. Jóság és sunyi „élelmesség” egyaránt feltört a mélyből. „A leglátványosabb változás azoknál következett be – írja Szabó László –, akik korábban sem túlzott istenfélelmet, sem segítőkészséget nem éreztek. Több ilyen személy lelkében az árvíz után került felszínre az isteni, és ettől kezdve már nemcsak a saját gondjuk érdeklí őket, de bajba jutott embertársaikkal is együtt tudnak érezni, és a közösségi érdekek iránt is fogékonnyá váltak.” S mintha csak ehhez tenné hozzá Bányász József, a Caritas katasztrófavédelmi biztosa: „Mert a jónak a természete az, hogy kiárad.”

(A Gyulafehérvár-főegyházmegyei Caritas és a kobátfalvi központú Árvízi Segélyező Bizottság közös kiadványa, Székelyudvarhely, 2006)

Jakabffy Tamás

Kórházlelkészi szolgálat

működik Székelyudvarhelyen,
Sepsiszentgyörgyön
és Kolozsvár 15 kórházában.

Hogy beteg hozzátartozóját
idejében elérjük,
kérjük tartózkodási helyét
(nevét, a kórházat
és a kórterem számát)

a következő telefonszámokon
bejelenteni:

Török Áron, Sepsiszentgyörgy,
0267-316201,

Katona Dénes, Székelyudvarhely,
0266-213100.

Ferenczi Enikő, Kolozsvár,
0740-063767.

Egy megújult kincs

Különlegesen szép unitárius vonatkozású iparművészeti és helytörténeti értékű újult meg nemrégiben Budapesten. A két évvel ezelőtti szejkefürdői világtalálkozón említette dr. Szabó Árpád püspök Sepsi-Kovács Évának, az időközben megszűnt Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma szakmai főtanácsadójának, hogy Székelykeresztúron van egy figyelemre méltó, gondos kivitelezésű zászló, amely sürgős restaurálásra szorulna. Sepsi-Kovács Éva e beszélgetés nyomán vállalta, hogy hivatalában megpróbálja megszervezni a helyreállítási munkát. Sikerült is Koncz Erika közgyűjteményi helyettes államtitkárral megbeszélnie, milyen lehetőséget biztosíthatnak a zászló restaurálására.

Az egyeztetések eredményre vezettek: a budapesti Iparművészeti Múzeum vezetősége megbízást kapott arra, hogy a kulturális örökségnek ezt az értékes tárgyi tételét szakszerűen helyreállítsa, és a további romlástól megóvja. Így sikerült eljutni a múzeumi szakértőkhöz, E. Nagy Katalin és Pataki Anikó textilrestaurátorokhoz, akik 2005-ben elvégezték a helyreállítást. A paszománymunka Tóth János szakmai tudását és hozzáértését dicséri.

A 195 cm magas, 120 cm széles zászló felirata: „A székelykeresztúri unitárius nők

ajándéka” – „Ép testben ép lélek” – „1914 NL” – „Hit a tett forrása”. A zászló erősen sérült állapotban került a restauráló műhelybe. Az alapszövet sok helyen teljesen szétbomlott, a ripszelyem elvékonyodott. A zászlót lapjaira kellett bontani, a szöveteket megtisztították, varrókonzer-

válást végeztek, három teljesen új bojtot készítettek – az eredeti technikának megfelelően.

Az elvégzett munka összértéke meghaladja a 3 millió forintot. Sepsi-Kovács Éva persze nem pusztán a szervezésében, hanem az anyagi források megszerzésében is oroszlánrészt vállalt, de épp úgy hála illeti Koncz Erika egykori helyettes államtitkárt is.

UK

Mennyit tudnak a magyarok '56-ról?

Keveset tudnak a magyarok 1956-ról. Egyes felmérések szerint a magyar diákok kétharmada egyáltalán nem tanul a forradalomról, de a meglévő ismeretek többsége is sokszor hiányos vagy téves.

A Lauer Learning oktatási cég és a Szocio-Gráf Közvéleménykutató Intézet 2006 közepén publikált felmérése szerint a magyarországi diákok mindössze 20 százaléka nyilatkozott úgy, hogy tanult az '56-os forradalomról. (A kutatás során hétszáz, 14 és 20 év közötti fiatal kérdeztek meg az ország több nagyvárosában.) A tanulmányt készítő oktatási cég alapítója, Andrea Lauer Rice elmondta, hogy az ismeretekkel rendelkező kisebbség nagy részének is sokszor helytelenek az információi; például voltak olyanok, akik Kossuth Lajost és Petőfi Sándort is az '56-osok közé sorolták.

Tallai Gábor, a Terror Háza Múzeum programigazgatója szerint annak ellenére, hogy ma már bőséges a szakiro-

dalom a témában, sok tanár még mindig nem tudja pontosan, hogyan közelítsen a forradalomhoz. Tallai azt mondta: nagy probléma, hogy az '56-os eseményeknek napjainkban sincs egységes megítélésük: vannak, akik polgári forradalomként tartják számon, mások egy „szocialista harmadik út”-modell megteremtési kísérleteként tekintenek rá, de még a 21. században is van olyan magyarországi gimnázium, ahol a tanár ellenforradalomként tanítja az ötven évvel ezelőtt történeteket.

Persze nem csak a fiatalok tájékoztatlanok a forradalommal kapcsolatban. Általában a társadalom nagy része keveset tud az '56-os eseményekről. Tallai megítélése szerint a magyarok ismerete azért csekély, mert a rendszerváltásig nem lehetett az akkor történetekről beszélni, 1989 után pedig nem volt olyan kezdeményezés, amely vállalta volna, hogy az

'56-os eseményeket egy közös társadalmi emlékezetbe ágyazza, így az emberek nem is foglalkoztak ezzel a kérdéssel.

A szakértők egyetértenek abban, hogy elsődlegesen az oktatást kellene átalakítani ahhoz, hogy a magyarok többet tudjanak saját történelmük fordulópontjairól, ugyanakkor alternatív megoldásokra is szükség van. Olyan projekteket kellene például indítani, amelyek során a közösség „emlékezetét” gyűjtik össze. Nagyon fontosnak tartják azt is, hogy az 1956-os szellemiség ne váljon az aktuálpolitikai csatározások eszközeivé.

Egyetértés mutatkozik a témával foglalkozók között abban is, hogy az emlékévkiváló alkalmat kínálhat(ott) arra, hogy a társadalom nagy többsége többet megtudjon történelmének ezen részéről. A szakértők ugyanakkor hangsúlyozzák, hogy emlékművek avatása, koszorúzások és nemzetközi delegációk látogatása önmagában még kevés ahhoz, hogy megváltozzon a magyar társadalom gondolkodásmódja, egységes kezdeményezésekre lenne szükség.

Forrás: MTI

Firtosmartonos ünnepe

Firtosmartonos a Gagy vize mentén, Székelykeresztúrtól 18 km-re fekszik. Megközelíthető még a Szováta–Székelyudvarhely útvonalon, Farkaslaka előtt leterve Pálfalva–Firosváralja–Énlaka felől; a Nyikó mentéről Malomfalva–Kobátfalva–Tordátfalva felől; valamint Marosvásárhely–Erdőszentgyörgy–Kórispatak–Etéd irányából.

Ez a Gagy völgyébe szorult kis falucska harmas ünnepre készülődött augusztus 19-én: Szász Cserey Katalin lelkésznek beiktatására, a 20. század templomépítészének új stílusában épült temploma fennállásának 100. évfordulójára és falutalálkozóra.

Lázás munka előzte meg az ünnepet: felújították a templomot, az iskolát, a kultúrotthont, s a munkálatokból a falu apaja-nagyja derekasan kivette részét.

A nagy napon zsúfolásig megtelt gyönyörű templomunk. Visszatértek mindazok, akik szeretettel, tisztelettel gondolkodnak vissza szülőfalujukra, s megpihenni, új erőt akartak gyűjteni e rohanó élet további küzdelmeinek megvívásához. Rangos vendégek tiszteltek meg jelenlétükkel: dr. Szabó Árpád püspök, Szombatfalvi Jó-

zsef esperes, a faluban előzőleg szolgáló lelkészek, valamint a környező falvak lelkészei és családtagjai.

A lelkészbeiktató istentisztelet fel-emelő pillanatait ünnepi műsor, úrvacsoraosztás követte, majd sor került a száz-

éves templom tiszteletére emelt kopjafa avatására. Az ünnepség során elhangzott szolgálati beszédek, imák, énekek, az igaz önmagunkra-találás lehetőségét nyújtották mindenkinek.

Lélekszámban fogyó kis faluban imádkoztunk a jó Istenhez, hogy tartsa meg az összefogást, amely a falu fenn-tartó ereje, tartsa meg lelkészünk, aki-nek tudására, segítőkészségére bárki, bár-mikor számíthat. Legyen továbbra is a

Az Abásfalvi Unitárius Egyházközség augusztus 5-én falutalálkozóra hívta haza az onnan elszármazottakat. A falutalálkozó keretében tartandó istentiszteleten dr. Szabó Árpád püspök prédikált, az úrvacsorai beszédet John Gibbons, az egyesült államokbeli bedfordi testvéregyházközség lelkésze mondta. Az istentisztelet után a falu közterén felavatták a világháborús hősök emlékére emelt emlékművet, egy turulmá-dár bronzszobrot.

A Firtosmartonosi Unitárius Egyházközség augusztus 19-én szervezte meg ifjú lelkésze, Szász-Cserey Katalin beiktatását. Szász-Cserey Katalin 2002-ben fejezte be teológiai tanulmányait a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karán, és gyakorló segédlelkézi szolgálatát is a firtosmartonosi egyházközségben végezte. Unitárius lelkézi oklevelét a 2005-ben sikeresen letett lelkészképesítő vizsgán szerezte meg. Az ünnepi istentiszteleten a beiktató beszédet dr. Szabó Árpád püspök mondta, a beiktatást Szombatfalvi József, a Székelykeresztúri Egyházkör esperese végezte el.

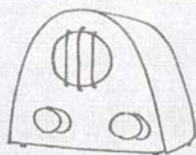
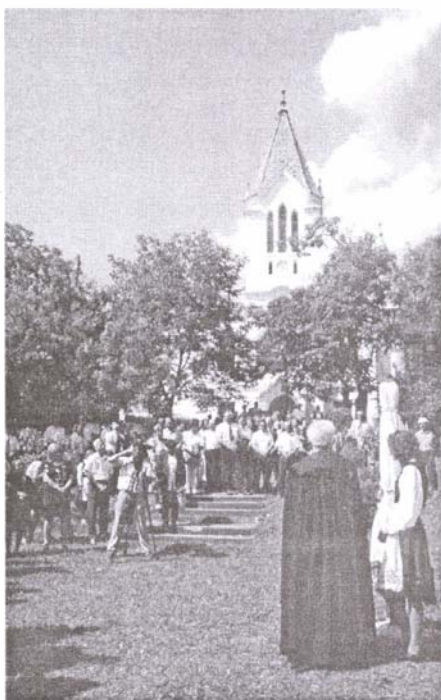
Szeptember 1-jétől a négy frissen végzett gyakorló segédlelkész elfoglalta első szolgálati helyét az Egyházban, a Püspöki Hivataltól érkezett kirendelés értelmében. Csoma Csilla Mónika vallástanárként Marosvásárhelyen, Kiss János Csaba Aranyosrákoson, Rácz Norbert Zsolt Kolozsváron, Székely Mónika Rebeka pedig Sepsiszentgyörgyön kezdte meg gyakorló segédlelkézi szolgálatát.

Szeptember 1-jétől a Székelykeresztúri Unitárius Gimnázium új vallástanárral gazdagodott Lakatos Sándor unitárius lelkész személyében, aki az oktatói katedrára a sepsiszentgyörgyi egyházközség két éven át betöltött gyakorló segédlelkézi állását cserélte fel.

Makkai-Ilkei Ildikó gyakorló segédlelkész, a székelykeresztúri Unitárius Gimnázium korábbi vallástanára szeptember 1-jétől kinevezést nyert az újonnan megalakult Bencédi Unitárius Egyházközség lelkézi állásába.

Az Unitárius Lelkészek Országos Szövetsége szeptember 8–9-én Székelykeresztúron az egyházközség és az Unitárius Gimnázium közreműködésével szervezte meg az unitárius lelkézi családok IV. találkozóját.

A Tordatúri Unitárius Egyházközség szeptember 16-én szervezte meg ifjú lelkésze, Bodor Piroška beiktatását; ugyanakkor ünnepelték meg a tordatúri templom építésének 175., valamint a torony építésének 100. évfordulóját is. Bodor Piroška 2003-ban fejezte be teológiai tanulmányait a Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karán, és gyakorló segédlelkézi szolgálatát is a tordatúri egyházközségben végezte. Unitárius lelkézi oklevelét a 2005-ben sikeresen letett lelkészképesítő vizsgán szerezte meg. Az ünnepi istentiszteleten a beiktató beszédet dr. Szabó Árpád püspök mondta, a beiktatást Farkas Dénes, a Kolozs-Tordai Egyházkör esperese végezte el.

Unitárius rádióműsorok

Meditáció – az elmélkedés műsora

Kolozsvári Rádió
szerdai napokon, 9.30-kor.
Szerkeszti: Solymosi Zsolt.
szeptember 27., november 1.

Rádió-istentisztelet

Kolozsvári Rádió, alkalmászerűen,
vasárnapokon, 17.30-kor.

Szerkeszti: Solymosi Zsolt.
október 15.

Tavaszi virágcsokor

unitárius gyermekműsor havonta
kétszer. Szerkesztik: Kovács Mária,
Rácz Norbert.

Kolozsvári Rádió,
szombaton reggel 9.15–9.30 között
szeptember 30., október 14., 28.

Unitárius félóra

a székelyudvarhelyi Prima Rádióban,
Szerkesztik: Csáki Levente,
Gál Zoltán és Szabó Előd.
minden vasárnap reggel 8.30-kor.

lelkek ápolója, megnyugtató szavaival, az evangélium szolgálatát vállalva öntsön reményt a csüggedőkbe, nyújtsa nyihülést a szenvedőknek, és személyes példamutató életével erősítse az ifjúság Istenben, egy szebb jövőben való hitét.

E nemes hivatásnak a folytatásához kívánunk neki erőt, egészséget, hitben erős, templomba járó híveket, és Isten áldását minden munkájára!

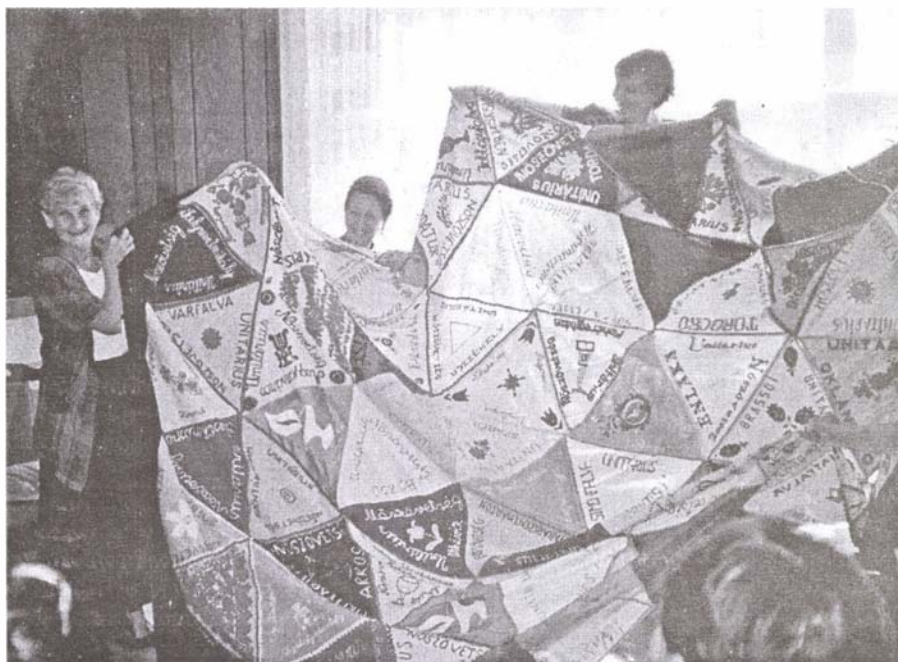
A firtosmartonosi egyházközség hívei

nők világa

Tízéves az UNOSZ vándorabrosza

Tíz évvel ezelőtt az UNOSZ felhívást intézett az akkor működő nőszövetségekhez: készítsenek háromszög alakú kis

terítőket, amelyek alkotó elemei lesznek egy „vándorabrosznak”. A Székelykeresztúron megrendezett UNOSZ-konferen-

cián izgalommal vártuk, hogy fog kinézni a tervezett abrosz. Milyen lesz a színhátás, mekkora felület áll össze a beérkezett háromszögekből. Akkor épp betakarta az úrasztalát.

Az évek folyamán, ahogy asszonytársaink bekapcsolódtak az egyleti tevékenységbe, mind több háromszöget varrtunk hozzá, és amikor 2005-ben Küküllődombóra érkezett az abrosz, már egy egész falat befedett, mint egy nagy, színes térkép, rajta az unitárius egyházközségek neve.

Minden vasárnap, amikor beléptem a templomba, a szemem végigfutott rajta, és együtt éreztem magam azokkal az asszonytársaimmal, akik Erdély-szerte fehér templomokban velem imádkoznak, és zsoltárokat énekelnek.

Elmúlt egy év, és az abrosz folytatja vándorútját. Fájó szívvel hoztuk ki a templomból, hozzánk nőtt, szép dísz volt templomunknak.

2006. szeptember 2-án szeretettel adtuk át a nyáradszentmártoni nőtestvéreinknek. Helyezzék el méltó helyre az évszázados templomukba, őrizzék hiven, hogy majd év múltával az abrosz vándorlásának újabb állomására érkeznek, sugározva, hogy az erdélyi unitárius asszonyok egy akaraton vannak, szeretetükkel, ragaszkodásukkal Isten országa építésén munkálkodnak itt a földön.

Péterfi Erika

UNOSZ-konferencia Nyárádszentmártonban

Péntek délután érkezünk Nyárádszentmártonba. Ahogy Varga Sándor helybeli lelkész kalauzolásával végigsétálunk a lelkészlak udvarán a kacagva munkájukat végző asszonyok felé, egyre határozottabb a belső hang: „jó helyre kerültünk.” Rendre látogatjuk a műemlék-templomot, az Unitárius Házat, és van idő megfigyelni mindenütt az előkészületek gondosságát. A belső hang pedig mondja: „jó itt lenni.”

Hamarosan megérkezik az UNOSZ választmánya, és folytatódik a munka.

Szombat reggel újabb öröm: rengeteg ismerős, és vannak érdekes új arcok is. A szervezést dicséri, hogy minden gördülékenyen halad, és elkezdődik a konferencia: bevonulnak a népviseletbe öltözött, büszke zászlóanyák, zászlóikat magasba emelve, élükön az erre az alkalomra elkészült új UNOSZ-zászlóval, amelyen a szervezet jelvénye látható.

Asztalos Klára rövid imával, majd köszöntővel indítja a konferenciát.

A küllődombói asszonyok átadják a házigazdának az UNOSZ vándorabroszát, amelyet úgy jellemeznek, mint egy nagy térképet, amelyen szinte minden működő nőszövetség megtalálható, és amelyet a szeretet szőtt egybe.

Demian Ibolya helyi nőszövetségi elnök köszöntő beszédében joggal büszkél-

kedik azzal, hogy a nyárádszentmártoni nőegylet az idén 80 éves. Majd dr. Szabó Árpád püspök és Kecskés Csaba, a marosi egyházkör esperes-helyettese köszöntik

az asszonyokat, köszönik a helybelieknek, hogy otthont adtak ennek a rendezvénynek. Varga Sándor helyi lelkész a templom-

életének sajátos „munkamegosztására” emlékeztet: az ács és a kőműves megépítik a templomot, mi pedig arra vagyunk, hogy lélekkel töltsük meg.

Balogh István polgármester és Damó Éva, a csíkfalvi református nőegylet elnöke szintén köszöntik a konferencia résztvevőit. Utóbbi egy, a református asszonyok által készített zászlót ad át az UNOSZ vezetőségének, „Tégy Uram minket áldássá” fohász kíséretében. Örömről szolgál, hogy a szervezők odafigyeltek más egy-

házak és a helyi önkormányzat képviselőinek meghívására is.

Az UNOSZ-jelentések következnek: elnöki, titkári és pénzügyi beszámoló. Ezek az UNOSZ-konferencia füzetében is olvashatók.

A szünet után istentisztelet következik, amelyen Demeter Erikát, Erdőszentgyörgy és Bözödújfalui lelkészét hallgathatjuk.

Ezt a Váradi Imre és Zolnai Ildikó által szervezett műsor követi, amelyben maguk is szerepelnek. Ennek a színvonala is azt sugallja: sok munka áll a konferencia megszervezése mögött.

Újabb szünet után Sándor Éva előadása következik: Isten országa tibenetek van. Kosztolányi Szeptemberi áhítat című versén elmerengve láthatjuk a költővel az élet felemelő perceit a mennyországban. Köszönjük az előadónak, hogy tekintetünket megerősítette.

A résztvevők elfogadják a konferencia határozatát, és a lókodi öregotthon meglátogatásának terve is megszületik. Örömről szól, hogy április, május, augusztus és decem-

Felhívás

Egyházunk alapítója és mártír-püspöke emlékére Déván unitárius imaház és központ kialakítása van folyamatban. A tervező műépítész elképzelése szerint az imaterem hátsó falát az erdélyi unitárius vidékek jellegzetes varrottasai-szöttesei fogják díszíteni, ehhez kb. 16-17 négyzetméter kézimunkára volna szükség. E nemes cél érdekében felkérjük nőinket, hogy adományaikkal járuljanak hozzá a szép terv megvalósításához.

Az adományozók lehetnek magánszemélyek vagy közösségek (például nőszövetségi tagozatok, egyházközségek keblitanácsai); az adományokról elismervényt kapnak, és azokat a létező aranykönyvébe fogják bejegyezni.

Az adományok lehetnek varrottasok vagy szöttések, régi darabok vagy kifejezetten e célra készítették. Elsősorban a piros különböző árnyalatait várjuk. A kézimunkák lehetnek terítők, párnák, futók, falvédők, rúdravalók, ezek szélessége lehetőleg legyen 45-50 cm között.

Az akció több fázisban fog lezajlani:

1. A felajánlások megtétele 2007. január 15-ig.

A felajánlásokat a körü vezető-sége által kijelölt személyeknek kell bejelenteni. Új darabok készítésének vállalásakor kérjük megadni, hogy milyen technikával akarnak dolgozni, és mekkora darabot vállalnak.

2. A felajánlott darabok megtekintése, kiválogatása a szakbizottság által, március 1-jéig.

3. Az új darabok készítésére vonatkozó felajánlások konkretizálása, munkába adása.

Ezt csak a felajánlott régi darabok ismeretében lehet megtervezni.

A felajánlott és kiválogatott darabok az adományozóknál maradnak mindaddig, amíg az előkészítő munkálatok befejeződnek.

Az új darabok készítését a szervezőbizottság irányítása alatt lehet megkezdni.

Az UNOSZ elnöksége

ber hónapokra két-két nőszövetség is jelezte látogatási szándékát.

Dr. Szabó Árpád püspök megosztja velünk gondolatait, amelyeket akár ötletekként is magunkkal vihetünk.

Már-már közhelynek számít, de (még mindig) nem hangsúlyozható eléggé: a nőknek nagyon fontos szerepe és felelőssége van az egyházi életben. Vannak olyan feladatok, amelyek akár nőszövetségi kezdeményezésként is fontosabb szerepet kaphatnak az Egyházban – így a diakónia, az istentiszteletek előkészítése, az énektanulás, -tanítás.

Záróbeszédében Szabó Magdolna elnök asszony gondolatébresztő kérdései hangzanak el: Mi az, amit vártunk?, Mi az, amit kaptunk? – És a felelet: újabb erőt és ösztönzést.

Találkozásunk közös ebédrel zárult. A belső hang „súgására” immár hangosan mondhatom: „jó volt nálatok lenni, nyárádszentmártoniak és csikfalviak”. Viszontlátásra 2007 szeptemberében Torockószentgyörgyön!

Simó Melinda

A 2006. szeptember 2-i nyárádszentmártoni UNOSZ-Közgyűlés határozatai

1. A kommunikáció javítása az UNOSZ és a körüli nőszövetségek között, illetve a helyi nőszövetségek egymás között.
2. A körüli nőszövetségek minden év április-májusában tartják meg a körüli nőszövetségi találkozót, és hívják meg az UNOSZ választmányának képviselőit is.
3. A helyi nőszövetségek készítsék el évi beszámolóikat, és adják le írásban a körüli találkozón.
4. Az UNOSZ választmánya látogassa meg azokat a nőszövetségeket, ahol a tevékenység lankad, vagy ahol erre igény van.
5. A *Nők Világa* jobb terjesztése érdekében az előfizetési rendszer beindítása a 2007. évtől.
6. A dévai imaház díszítéséhez az unitárius nőszövetségek kézimunka-adományaikkal járuljanak hozzá.
7. A nőszövetségek tagjai fejtsenek ki meggyőző munkát a személyi jövedelemadó 2%-ára vonatkozó, törvény adta lehetőség kihasználására az UNOSZ javára.

Határokon át, kirándulás Magyarországra

Az ízeivel, illataival kidajkáló szülőföld búcsúzott tőlünk 2006. július 21-én az esti órákban. A székelykeresztúri unitárius nőszövetség évente, immár hagyományosan, kirándulást szervez Magyarországra. Tavaly Ópusztaszerre, idén Budapest, Visegrád, Esztergom volt a cél. Népes csoport gyűlt össze, majdnem telt „ház” volt, hisz 43-an utaztunk.

Magyar földről egy határ elválasztotta magyar földre, mert akit a székelyföldi dombok nevelnek, azok számára nem lehet idegen a határon túli föld, és a rajta élő emberek.

Elindultunk, és ha valaki belenéz a táskáinkba, nyomban kitalálta volna, hogy kik utaznak: hisz volt ott tiszta szilvapálinka, szalonna, túró, méz s egy-egy elrejtett faragott „dolog”. Kinek amilyen volt, és milyen boldogok voltunk, hogy mindenkinek volt valamije.

Ilyen „fegyverekkel” léptük át a határt, s a táskába zártuk a szülőföldi illatokat. Nyírő József hőiséhez hasonlóan, akinek felesége a katonaládába bepakolt mindenfélét, ami szegényes házuktól kikerült: túró, maga köpülte vajat, a gyorsan levágott tyúkot, hogy, amikor férje a II. világháborúban valahol, felnyitja a láda födelét, a hazai levegő csapja meg belőle, és legalább múlt pillanatra otthon érezze magát, reájuk gondoljon, és a lelke megenyhüljön.

Igy mentünk mi is alföldi rónákon át a főváros felé. Reggelre ott voltunk. Első megállónk Buda vára volt, a Halászbástyáról messzire néztünk, s a Mátyás-templomban önmagunkba néztünk. Ezután az Országházba látogattunk, ahol a sok látnivaló között a koronázási jelvényeket is megcsodálhattuk. A Szent István Bazilikában országépítő királyunk ezeréves jobbát láthattuk, mely a hajdani hatalomról akart üzenni nekünk...

Lassan beesteledett és elérkezett a szálláskeresés órája. Tudtuk, hogy általá-

ban azt mondják a székelyekről, hogy jó vendégfogadók, de a magyarországi vendéglátóink még a székelyeken is ezerszer túlteljesítettek. Bocskai Istvánnak, Erdély és Magyarország fejedelmének, 1606-ból származó intelmével szeretnénk megköszönni Szabados Ákos Pesterzsébet polgármesterének, Pátkai Györgyi asszonynak és Pintér Gyula vállalkozónak a segítségét: „Meghagyom szeretettel intvén mind az erdélyieket és magyarországi híveinket az egymás közt való szép egyezségre, atyafiúi szeretetre. Az erdélyieket, hogy Magyarországtól, ha más fejedelemség alatt lesznek is, el ne szakadjanak. A magyarországiakat, hogy az erdélyieket el ne taszítsák, tartsák őket atyafiaiknak, véruknak.”

Szabados Ákos polgármester úr közbenjárásával Pátkai Györgyi vezetett el Pintér Gyula vállalkozó csodálatos éttermébe, majd vacsora után szálláshe-

lyünkre. Pintér Gyulának külön köszönet a csodálatos vendéglátásért, amelyet teljesen ingyenesen élveztünk. Ám mi sem akartunk nagyon alul maradni, hisz a táskában és szívünkben hoztunk valamit. Énekelni kezdtünk, s aztán előkerült a sok itthoni finomság. Jól esett, hogy kaptunk, de az is, hogy adhattunk.

Reggeli után továbbindultunk Visegrád, majd Esztergom városába. Visegrádon Gróf Péter régész mutatta meg a város nevezetességeit, majd az Esztergomi Bazilika árnyékából átnéztünk egy újabb határon, és ott ugyancsak magyar földet láttunk. Aztán hazaindultunk, egy kicsit kíváncsiak is, mert, bár gyönyörű az anyaország, és igen kedvesek az ott élők, de minket már vártak itthon.

Nem mulaszthatom el, hogy ne mondjak köszönetet Rázmány Csaba, a Magyarországi Unitárius Egyház püspökének, aki a befogadólevél elküldését vállalta fel, és Csáka József Székelykeresztúr alpolgármesterének, aki Pesterzsébet polgármesterével felvette a kapcsolatot.

Jó volt együtt, köszönöm a jó hangulatot, és remélem, jövőben is együtt kirándulhatunk.

Makkai-Ilkei Ildikó

Köszönet

„Szeresd felebarátodat, mint önmagadat, és szeresd nemzetedet önmagadnál jobban.”

„Adjon az Úristen erőt, egészséget minden derék magyarnak s a magyar szívekbe egymás iránt való hűséges szeretetet.”

„Erőt csupán egymásból meríthetünk.”

Ezekkel a gondolatokkal szeretnék köszönetet mondani a torockói és a várfalvi unitárius szórványtábor rendezőinek és vezetőinek, hogy gyermekeinket kedvesen fogadták. Köszönjük a lelki és testi táplálékot. Egy kis lángot kaptak, amelynek fénye és melege mellett ráéreztek arra, hogy szeretetet adni és kapni a legcsodálatosabb a világon.

Hálát adok a jó Istennek, hogy meglátogathattam a gyönyörű vidéket, és láthattam a szép csürt és a kultúrházat. A Pataki András nevét viselő kultúrház jelent valamit a magyarságiaknak is, hisz a néhai lelkész itt született.

Köszönjük a várfalvi és torockói asszonyoknak, amit másokért tesznek, és adjon a jó Isten nekik erőt, egészséget, hogy még sok éven át sok gyereknek szolgálják fel a finom ebédet.

Lukácsi Tóth Ildikó

A Nők Világa terjesztésének jobb és könnyebb megszervezése céljából 2007-től beindítjuk az *előfizetési rendszert* egyéni és csoportos formában.

Az évi három szám előfizetési díja 5 RON (50 000 régi lej) postaköltséggel együtt. Minden előfizetőnek címre küldjük el a lapot. Csoportos előfizetés esetén a pénzt összegyűjtő és elküldő „sajtófelelős” címére küldjük a lapot, aki vállalja a *Nők Világa* számainak a kézbesítését is.

Előfizetéseket elfogadunk 2006. december 31-ig a következő címen: Sigmond Júlia, 400750 Cluj-Napoca O. P. I, C. P. 200.

Hírmorzsza

Az UNOSZ 15. évi közgyűlésén Nyárádszentmártonban 61 előfizetés gyűlt össze a *Nők Világa* 2007-ben megjelenő 3 számára, köztük két előfizetés a lókodi ökumenikus öregotthon lakói számára. György Izabella és Lőrincz Piroska adománya legyen követendő példa! Sok kisnyugdíjas nőtestvérünk szívesen olvasná a lapot, de nem tud előfizetni!

Szép karácsonyi ajándék lehetne egy-egy előfizetés.

ifjúsági oldal

Torockón volt a harmincadik

Hajnalodik. A konferenciázók serege ilyenkor már alszik. Még az a néhány szervező is nyugovóra tért, akik az éjszakai rendfenntartás miatt maradtak ébren. Felkel a nap, mégpedig kétszer, ahogyan azt Torockón évszázadokon át megszokták az itt élők.

Mióta itt vagyunk – a XXX. Erdélyi Unitárius Ifjúsági Konferencián –, nekünk is kétszer kelt fel a nap: először egyenként, majd a közös reggelizés alatt mindenkinek. Egyedül ébredtünk, de a napot közösségekben folytattuk.

Lassan mindenki az eltávozáson gondolkodik. Magunk mögött hagyunk egy hosszú hétvégét. A csütörtöki érkezés az újabb élmények hatására már a távoli múltba veszett. A találkozás, a régi és új barátok köszöntése talán mégis nyomot hagyott bennünk.

Péntek délelőtt előadások hangzottak el az unitárius szellemiségről, Székely Kinga-Réka és András Benedek unitárius lelkészek előadásában. Ha olyan „laza” a mi vallásunk, mégis miért nehéz meghatározni szellemiségét? Talán mert több múlik az egyén szabad akaratán és hitén? Mert nincsenek tényszerű szabályok, és tapogatózni kell? Mert mi magunk alakítjuk ki azzal a közösséggel, amelyben élünk? A kérdésekre a kiscsoportban lehettünk válaszokat. Vannak viszont olyan kérdések, amelyekre nem most, hanem majd csak idővel kapunk feleletet. És ez talán így van jól. A választható tevékenységek délutánján ki-ki kedvére készíthetett somodi kalácsot, foglalkozhatott kézművességgel, lelkigyakorlatozhatott, vagy éppen kipróbálhatta a métát, azaz a székely „baseballt”. Az esti áhítat csendes megállója után zajos vacsora következett, majd a *Trafik TBC* (Marosvásárhely) és a *Fűszál* együttes koncertje zárta a napot.

ben kezdődött ifjúsági konferenciák hangulatáról, a szervező ifjúsági mozgalomról beszélt. Kovács Sándor teológiai tanár az ODFIE egykori főtitkáraként a '90-es évek elején újraindult ifjúsági konferenciák jellemzőit ismertette.

Az iskola udvarán zajló délutáni vidám vetélkedő hangulatára többen is felfigyeltek az átutazó turisták közül. Az esti áhítatot nemzeti ünnepünk jegyében tartottuk. Szombat estére, éjszakára ismét két együttes biztosított jó szórakozást, az *Inter Oves* és a *Role* (mindkettő Csíkszeredából). Későn tértünk nyugovóra, s az ébredés vasárnap reggel sem volt könnyű.

A fentiekben csupán felvillantottuk a konferenciás napok eseményeit. Ezek mindannyiunk lelkében, emlékeiben más-más egyéni árnyalattal raktározódnak el. Viszlát jövőre egy másik településen, hasonló egyetemes hangulattal, szellemiséggel – és még jobb öntudattal!

Sándor Krisztina

ODFIE: vezetőképző és küldöttgyűlés

Idén kilencedik alkalommal került sor az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet országos vezetőképzőjére. A szovátai Outward Bound Központ adott otthont a rendezvénynek, amelyen közel nyolcvan vettek részt – felülmúlva az eddigi vezetőképzők létszámát.

Az augusztus 28-a és 31-e között szervezett vezetőképzőn részt vett Richard Ford amerikai egyesült államokbeli szakember, aki Erdélyben már több közösségépítéssel kapcsolatos képzést vezetett. A fordító munkatársakkal közösen tartott programok során az ODFIE szervezeti kereteit elemezték, illetve más közösségfejlesztő technikákat sajátítottak el.

Hétfő délután ismerkedési játékokkal kezdődött a rendezvényre való rá-

hangolódás. Vacsora után tábortűz mellett gitároztak a fiatalok. Másnap reggeli áhítattal indult a nap, utána pedig a délelőtti a közösségépítési képzés tölthette ki, Richard Ford vezetésével. Ebéd-szünet után két csoportban az ODFIE szerkezetéről, céljáról, tevékenységeiről zajlott a beszélgetés. Csáki Rozália, a Civitas Alapítvány programkoordinátora délutáni előadásában a civil szervezetek működésének néhány területéről osztotta meg ismereteit. Így szóba került a konfliktuskezelés, rendezvényszervezés és probléma-megoldás témaköre, valamint arról is beszélgettek, hogy milyen sajátos tulajdonságokkal kell rendelkezzen a jó vezető. Az előadáson érintett témákat kiscsoportos megbeszélésen ültették át az egyleti helyzetre a résztvevők. Az esti rö-

vid lelkigyakorlat után csendes beszélgetésekkel tért nyugovóra a csapat. A szerda délelőtt a korábbi nap programja szerint alakult, majd délután megkezdődött az ODFIE küldöttgyűlése. Ennek keretében értékelték az elmúlt egyleti év tevékenységét. Az ODFIE tisztségviselői írásos jelentésben számoltak be egyéves munkájukról, amelyeket – azok megtárgyalása után – rendre elfogadott a küldöttgyűlés. Tisztújításra is sor került, ennek során új egyházköri képviselőket és elnököt választottak a küldöttek. A választások nyomán egyházköri képviselők lettek az elkövetkező egy évre a következő személyek:

Kolozs-tordai egyházkör: Jobágy Emőke (Kövend), Szakács Brenda Leila (Torockó), *marosi egyházkör:* Tollas Vanda (Marosvásárhely), Adorjáni Csilla (Nyárad-szentmárton); *küküllői egyházkör:* Brázdilik Orsolya (Dicsőszentmárton), Matka Imre (Segesvár); *székelykeresztúri egyházkör:* Gagy Réka (Székelykeresztúr), Mátéfi Timea (Szentábrahám); *székelyudvarhelyi egyházkör:* Márton Angéla (Székelyudvarhely), Gergely Noémi (Székelyudvarhely); *háromszék-felsőfehéri egyházkör:* Pájer György (Vargyas), Ferencz Ildikó (Bölon).

Az ODFIE küldöttgyűlése Szabó László régi-új elnököt megerősítette tisztségében, újabb 2 évre.

A küldöttgyűlés fáradalmait késő estére az „ODFIE-show” hangulata oldotta fel, amelynek keretében az újonnan megválasztott képviselők, illetve az ODFIE más vezetői és munkatársai különböző próbákat kellett hogy kiálljanak. A jó hangulat további, hajnalig tartó bulizásra serkentette a vezetőképző társaságát.

Csütörtökön egyházkörönként csoportba ültek a fiatalok, és megbeszélték sajátos gondjaikat. Ebéd közben megosztott záró gondolatokkal és a közeljövő terveivel távoztak a résztvevők.

S. K.

Az alkotás hétvégéje Várfalván

Szeptember 1-e és 3-a között tartottuk első alkalommal a fiatal művészek találkozóját, amelynek helyszínül az Aranyosmenti Várfalvát választottuk. A találkozó témája a teremtés, az alkotás volt. Örömmel tapasztaltuk, hogy a rendezvényre igazi, jól összeforrt egyleti csoportok jelentkeztek.

Péntek délután egy kis izelítőt kaptunk a Lammel Annamária és Nagy Ilona-féle

Parasztbibliából, amely a nép ajkán keletkezett színes, humoros, esetenként pajzán bibliai történeteket tartalmaz, mindig figyelembe véve az adott társadalmi hátteret. A péntek estét egy kis sajátos hangolással és deréig érő tábortűzzel zártuk.

A téma teljes kidolgozására csupán a szombati nap állt rendelkezésünkre, így már reggel nyolc órakor elkezdődött öt művészeti ágban az alkotási folyamat. A

teremtéstörténetek csupán kapaszkodót nyújtottak a 36 fiatalnak, az igazi alkotást mindenki a maga műhelyében egyénileg dolgozta ki. Az egyes tevékenységeken 5–6 fiatal vett részt, hogy a kiscsoportokban mindenki tudjon a másokra is figyelni. A képzőművészeti műhelyt Ravai Nagy Aranka irányította, ahol főleg káoszt teremtettek, és különböző technikákkal vásznak festettek.

Mire képes hat egészséges unitárius fiatalember, két basszusgitár, két akusztikus gitár, egy dobfelszerelés és egy jó minőségű hangosító? KÁOSZRA. Az ő feladatuk ugyanis az volt, hogy az egészséges témára zenét szerezzenek, a zenéhez pedig

szöveget. Lehetőségünk volt arra, hogy mindenki kedve-kénye szerint dobolhasson, gitározhasson, alkothasson (utólag is elnézést kérünk a várfalviaktól).

Fotósaink a természetben keresték a teremtett világ szépségeit Hátszegi Csaba segítségével. A színházzal foglalkozó műhely – a *Parasztbibliára* alapozva – sok-sok próbával szombat estére egy rövid jelenetet mutatott be Kocsis Tünde, Tollas Vanda és Csoltkó Kinga vezetésével. Akinek még így sem sikerült az egyéniségének megfelelő tevékenységet kiválasztania, azoknak Végh Éva és Czirják Szilárd bábkészítést, bábozást, fonást, bogozást, népi hangszerek készítését tanítottak. A szombati ebéd után Csergő Melinda néprajzos szakember előadását hallgattuk, amelyben összehasonlítottuk a Biblia teremtéstörténetét a *Parasztbiblia* tör-

téneteivel. Az est folyamán a különböző művészeti ágakból összeállítottunk egy kiselőadást – magunkról magunknak. Teremtettünk hangot, képet, szöveget, történeteket, mozgást, bábszínházat, káoszt, semmit és mindent, barátságot, kapcsolatokat.

Egy csíkszeredai egyetemes vallomását idézem a találkozóról: „Ez a rendezvény lassan kezd véget érni, de én úgy tekintem, hogy nekem onnan kezdődik, amikor kilépünk Csíkszeredából, és a helyről, ahonnan indulunk, és addig tart, amíg visszaérkezünk, az úttal együtt. Az utazás is beletartozik, mert nem egyedül kell utazni, vagy valaki idegennel, hanem az egyletesekkel utazom, vagy ismerősökkel az egész országból, és amíg velük vagyok, addig az nem elutazás, hanem programrész. Ez a rendezvény egy valós szükségle-

tet pótol, mert alkalom adódik, hogy valamit alkossunk, kipróbáljunk dolgokat, és tetszett is mindenkinek. Jöttek, hogy ez nagyon jó, kérdezték, hogyan keverem ki a színeket, mert tetszett nekik. Mondtam, hogy ez az első festményem, de ha kell, akkor nekik adom. Ez a hétvége azért is jól telt, mert én nem járok művészeti iskolába, és itt ki tudtam élni a festészeti hajlamaimat. Jól esett.”

Köszönjük a várfalviak türelmét és mindennemű segítségét. Szolgáljon meglepetésként, hogy az egyik egyetemes csapat titokban már gondolkodik a jövő évi találkozó megszervezésén. Jó volt, hogy ott lehettünk, alkothattunk. Találkozunk jövőre más helyen, más témával, újabb művészekkel!

Kádár Kincső

Kedves Felfedezők, kedves Barátaink!

„Őszbe csavarodott a természet feje” – jut eszünkbe Arany János verssora ilyenkor szeptemberben. Hűvösebben a nap-palok, de egyben lázas készülődéssel tele, hiszen mire kézhez kapjátok e lapszámot, a vakáció már végképp emlékké szépült. Mint a vándormadár, újból elröppent a nyár.

Biztosan sok kellemes élményben volt részetek a vakáció folyamán, de lesz továbbra is, ha velünk tartotok az *Unitárius Közlöny* lapjain, hogy ismét együtt gondolkozzunk, keresgéljünk játszva, egy tanulságos verseny szellemében, hogyha majd leperog a tanév, újból vidám és életreszóló jutalomtáborokat és szép ajándékokat nyerjetelek.

Kedves Barátaink! Bizonyára emlékeztek még a játékszabályokra. Ne feledjétek: aki társakat szervez be, abban a fordulóban megduplázódik a pontszáma.

Hogy játékunk ne váljék unalmassá – hiszen tudjátok: ami megszokott, nem annyira érdekes –, e fordulónál a Forgósél kérdéseire a feleleteket újabb, egyszerűbb, talán izgalmasabb formában kell megadnotok. Csak annyit kell tennetek, hogy miután megtaláltátok a helyes választ, karikázzátok be annak betűjét. Így egyszerűbb a válaszadás és kevesebb a hibalehetőség. A Tükör szépirodalmi vetélkedőjét pedig nagyon figyelmeztetekbe ajánlom. (Meglepetés!!!)

Beküldési határidő: **2006. november 1-je.**

Sok sikert!

Izgalommal várjuk leveleiteket az alábbi címre:

Fekete Levente
527005 Aita Mare,
Str. Főút 349. jud. Covasna

Forgósél

- Hol volt a fiatal művészek első találkozója?
 - Torockó
 - Várfalva
 - Nagybánya
- Mikor volt a Nyikó-menti áradás?
 2004. július 10.
 2005. augusztus 23.
 2003. szeptember 11.
- 3/a. Milyen unitárius egyházi kincs újult meg Budapesten 2005-ben, amelyen az 1914-es évszám olvasható?
 - kehely
 - úrvacsorai tányér
 - zászló
- 3/b. Melyik egyházközség tulajdonában van?
 - Kolozsvár
 - Székelykeresztúr
 - Torda

Tükör

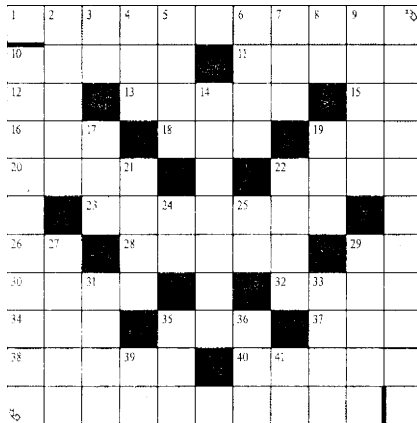
Játsszunk szépirodalmat! Talán még író lesz belőled.
Írd le elbeszélés formájában legemlékezetesebb nyári élményedet!

Lapszámunk szerzői: **Andorkó Attila** teológiai hallgató (Kolozsvár), **Kádár Kincső** egyetemi hallgató (Csíkszereda–Homoródmás), **Lőrinczi Lajos** lelkész (Csehétfalva), **Lukácsi Tóth Ildikó** laboráns (Magyarsáros), **Makkai-Ilkei Ildikó** gy. segédlelkész (Bencéd), **Péterfi Erika** tiszteletes asszony (Küküllődombó), **Simó Melinda** pszichológus, tiszteletes asszony (Homoródjánosfalva), **Szén Sándor** lelkész (Siménfalva)

Faludi Ferenc tanácsa

Vízszintes: 1. A tanács első része. 10. ... milliomos, többszörösen milliomos. 11. Gabonacsonk. 12. Igeképző. 13. Szőrényi Levente zenekara volt. 15. Hazafele! 16. Ada ..., holland úszónő. 18. Tudományos tétel. 19. Öreg a karalábé. 20. Régiség. 22. Építőanyag. 23. Téli ruhadarab. 26. Asztácium vegyjele. 28. Arra a helyre jegyzetel. 29. Evangélikus, röviden. 30. Halogén elem. 32. Személyétől. 34. Tészta sül benne. 35. Caragiale úrfija. 37. Jelkulcs. 38. Francia férfinév. 40. Franciaországi város.

Függőleges: 2. Gépkocsitulajdonos. 3. Naplórész! 4. Van ilyen társ is, könyv is. 5. Nem engedélyez. 6. Szénhidrogén féleség. 7. Sürgető szócska. 8. Nyár páros betűi. 9. Láng nélküli égés. 10. **A tanács befejező része.** 14. Fáradó. 17. Tatár uralkodói cím volt. 19. Reszket ijedtében. 21. Gaz. 22. Vízbe érint. 24. Juttat. 25. Téli sport. 27. A két ..., Jókai mű. 29. Bogot kilazít. 31. Tejtermék. 33. Halfajta. 35. Másik halfajta. 36. Az orrához. 39. Tarlórészt! 41. Szi-getlakó nép.

Mérges a székely

Kaszál a székely a fiával. A gyermek egy vigyázatlan mozdulattal bokából levágja az öreg lábát. Az mérgesen rászól:
- ...! (A poén a rejtvényben.)

Vízszintes: 1. A poén első része. 11. Járványos betegség. 12. Fagylaltot eszik. 13. Sepsiszentgyörgy folyója. 14. Hacsaturján személyneve. 15. A Föld testekre gyakorolt vonzóereje. 16. ... Tamás, magyar rockzenész. 18. Ide cipel. 19. Farmermárka. 20. Magam. 21. Idegen férfinév. 24. Rostnövény. 26. Pest megyei település. 28. Alf-réd, becézve. 29. Török sapka. 30. Ciceró pénze volt. 31. Vívófégyver. 32. Személyes névmás. 33. Spanyol és. norvég autójel. 34. Alkonyati. 37. Düh. 39. Barack féleség. 41. Könnyűfém, röviden. 42. Médi és Hédi társa a Három a kislány című operettben. 44. Szalonnát főző. 45. Megy. 46. Skála-hang.

Függőleges: 1. Török eredetű magyar férfinév. 2. Műszálféleség. 3. Áraszt. 4. Édes-ség. 5. Savas hatású. 6. Korszak. 7. Feltekert fonál. 8. Egyesült Nemzetek Szervezete, röviden. 9. Lángra kap. 10. Amerikai egyetem. 17. A Tangó szerzője (Slawomir). 18. Vízi állat. 20. **A poén befejező része.** 22. Sürgetés. 23. Gríz. 25. Tesztkérdésre jó feleletet ad. 27. Régi iskolatípus. 31. Fogaival valamire lyukat csinál. 35. Angol csillag (STAR). 36. Amiről nem szabad beszélni. 37. Damon ..., Forma 1-es autós világbajnok volt. 38. ... László, udvarhelyi származású magyar kommunista, politikai elítélt volt, kivégezték. 40. Direkt termő szőlő. 43. Izomrögzítő.

A rejtvényeket Forrai Tibor készítette

A rejtvény-megfejtések beküldési határideje: **2006. november 5-e.** Csak azok vehetnek részt a könyvnyeremény-sorsoláson, akik mindkét rejtvény helyes megfejtését eljuttatják szerkesztőségünkbe. A nyertes nevét novemberi lapszámunkban közöljük.

Júliusi rejtvényeink megfejtése: *Nosztalgia:* „Hej, Morzsi, de örülnél te ennek!” *Radnóti Miklós a könyvről:* „Könyvek és tapasztalatok együtt alakítják a lelket.”
Könyvjutalmat nyert **Bartha Sándor** dicsőszentmártoni olvasónk. Gratulálunk!

Unitárius Közlöny

ISSN 1220-8418

Kiadja
az Erdélyi Unitárius Egyház
Kolozsvár
Alapítási év: 1888
Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőbizottság:
dr. Rezi Elek főszerkesztő
Jakabffy Tamás szerkesztő

Munkatársak:
Gyerő Dávid
Kovács István Sándor
Asztalos Klára (Nők Világa)
Sándor Krisztina (Ifjúsági Oldal)

Szedés: **Rezi Éva**
Tördelés: **Ruzsa István**
Korrektor/olvasószerkesztő:
Kürti Miklós

Készült a kolozsvári
Heltai Gáspár
Unitárius Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme:
400105 Cluj,
B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.
tel./fax: (0)264-593236, -595927
e-mail:
tamas.jakabffy@unitarius.com

A lapszám megjeleníthető
az Erdélyi Unitárius Egyház
központi honlapján:
www.unitarius.com

Lapterjesztés és adminisztráció:
Szabó Zoltán
A lapok kiszállításával
kapcsolatos felvilágosítás:
Verbum Egyesület,
Simon Ferenc, tel: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe
érkezésének határideje:
minden hónap 5-e.
15 napnál régebbi eseményről szóló
olvasói tudósításokat
nem teszünk közzé.
Kéziratokat nem őrzünk meg,
és nem küldünk vissza.
Közlésre szánt fényképeket
kérésre visszaküldünk.
A lapban közölt írások
nem tükrözik feltétlenül
a szerkesztőség nézeteit.

A lapszám megjelenését
a Communitas Alapítvány
támogatta.